

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO „SLOVENSKEGA
PLANINSKEGA DRUŠTVA“

XXV. LETNIK ————— 1925 ————— ŠTEV. 12

Razór (2601 m).*

Dr. H. Tuma.

Cez noč od 1. na 2. september (1913) se je po izdatnem dežju prejšnjega dne nebo izčistilo in je obetalo krasno vreme. Že ob pol petih sem prikorakal iz Trentskega Loga v hišo Antona Tožbarja, p. d. Špika. Odšla sva ravno ob 5. uri zjutraj v prvem mraku. Na Turah sem si preskrbel nekoliko mleka. Od Tur gori gre nekoliko strma pot po rebro do gozda Leskovec, ob točki 985 m je dober studenec. Malo pred njim se odcepi zaznamovana pot na Kranjegorsko planino in na Prisojnik. Zaznamovana pot na Razor pa se drži desnega visokega brega Korit, t. j. grape pod Mlinarico.

Pot gre precej časa po lepem bukovem gozdu, najprej Prednji Lom, potem Dolgi Graben, Srednji Lom, Globoki Graben, Zadnji Lom, grapa Široki Žleb in zadnji gozd Metlika. Pot je precej zložna do konca Metlike, strmeje se dviga šele proti Mlinarici. Pod gozdom je zarito globoko debro »Korit«. Pod pečino pod Ruševo Glavo imaš na levem bregu »Visoko Steno«. Za njo gor pod Goličico je vdrta grapa Kozji Žleb. Pod Kanceljni (2191 m) je z rušjem in drevjem obrasla glava Globičina, pod njo strma polica Lanževica. Druga grapa je globoka razpoklina gor do Planje. Čez Lanževico po rušastih policah Globičine je mogoč pristop na Planjo. Konec razpokline je »Kotel« s težkim plezalnim mestom v grebenu nad njim. Ta pristop iz Mlinarice na Planjo po severni steni mora biti prelepa plezalna tura! Tretja strma razrita grapa je Rjavi Žleb med Razorjem in Planjo. Stopivši iz Metlike, imaš pred seboj drnasto dolgo polico do Mlinarice in nad njo zeleno rebro Grivo. Na levo pod Razorjem je špičasti Turn (2394 m), na vojaškem zemljevidu imenovan Kirchturm. Na levo nad teboj pod Prisojnikom sta špičasta stožca dvojnega Zvonika 2472 m, rob 2392 m pa so »Zadnje Plati«. Zadnji Prisojnik se imenujejo police nad Mlinarico od Zvonikov naprej pod Zadnjimi

* Gl. »Pl. V.« 1915, str. 196.

Platni in »Škrbino v zadnjem Prisojniku« 1955 m. V kotu Korit pod Mlinarico sva zagledala 13 divjih koz, ki so po vrsti ena za drugo počasi prečile sesutine pod Razorjem proti Lešarjevi Peči (1674 m).

Ob ½ 8. uri sva stopila na razkrižje potov SPD od Prisojnika sem in od Metlike. Čez kakih 5 minut sva bila pri studencu, kjer sva se ustavila toliko, da sva se napila. Pot naprej pod stene Razorja je vseskozi lepo napeljana. Ob 9. uri sva stala na sedlu med Razorjem in Planjo (2453 m). Meljasta zahodna stran Razorjeve glave, po kateri je pristop na vrh, se imenuje »Na Žlebičih«. Vrh Razorja sva bila točno ob 9 ½ uri. Med mlajem Žlebičev mi je kazal Špik drobne kristalaste kamenčke, ki se po noči svetlikajo. Nisem jih nabral, prepuščam to naravoslovcem.

Imela sva krasno brezvetrno in solnčno vreme; dolgo sva pregledavala dostope in vrhove okoli sebe. Mene so zanimali najbolj Križki Podi. Križ — Dr. Kugy ga imenuje Bovški Križ, četudi leži ravno na meji občine Kranjskogorske in Trente, torej prav: Trentski Križ — ima svoje ime od oblike skladov po temenu grebena, ki se viša proti Stenarju in ima dva laštasti sohi na levo in desno. Z vrh Razorja se po skladovih pečevja razločno vidi »križ«.

Dobro je vidna pot mimo Gamsovca (2440 m) čez Rogljico proti Škrlatici, Rogljica pa kot podolgast greben, ki zapira Dolek pod škarlatico. Med Stenarjem in Križem je sedelce Vratica, preko katerega gre pot od Križkih Podov na Škrlatico. Ravno gorven sva opazovala turiste iz Trente, ki sem jih bil srečal zarana, ko sem korakal iz Loga proti Trentski cerkvi. Vodil jih je mladi »Mota«, Andrej Komac. Prišli so čez Beli Potok in pod Križ, ravno ko sva midva sedla vrh vrh Razorja. Pod Križem na robu pečevja nad zadnjim Križkim jezerom je mirno počival velik črni orel. — Pristop na Razor po poti, katero sva imela za seboj s Špikom, je najbrž napravil prvi dr. Sendtner iz Monakovega dne 25. julija 1842. Dne 2. avgusta 1882 je nanovo odprl to pot znani turist iz Trsta dr. Kugy, Nemeč po očetu Svicarju, mati mu je hči slovenskega pesnika Vesela Koseskega. Lahko se tega spominjamo, ko govorimo o možu, ki je prvi sistematično prehodil naše lepe Julijske Alpe in odprl velikemu svetu Triglav.

Med Stenarjem (2501 m) in Sovatno (2389 m) so Vrata, za njimi Skok, tod pelje pot SPD od Aljaževega Doma. Od Sovatne naprej gre oster greben proti Pihavcu (2412?) do škrbine »Na Kamnu«. Jezera na Križkih Podih imenujejo Trentarji Spodnje ali Jezero pod Šplevto, Srednje ali Jezero za Grivo, Zgornje ali Jezero pod Križem. Češki turisti (Dr. Dvorský) trdijo, da je še četrto malo jezerce. Kljub

*X Razor
su-ko-
gejn iz
Spodnje
kol do-
bracen*

temu, da sem pri Trentarjih sem in tje povpraševal, nisem mogel zaslediti tega četrtega jezera, bržkone bo majhna kadunjica, kjer stajani sneg tvori za kak teden lužo. Od Srednjega jezera skalnati hrbet do pod Sovatne se imenuje »Po Robéh«, od zadnjega jezera gori »Pod Križem«, pod Razorjem in med Gornjim jezerom »Na Gruntu«. Obrez od Razorja nad Križkimi Podi do 2199 m je »Vrh Žlebičev«.

Na Razorju sva se solnčila skoraj 2 uri. V 10 minutah sva odstopila do sedla Planje nazaj in do Srednjega jezera prišla ravno opoldan. Pod prodovino pod Razorjem in poševnimi zaklinjenimi laštami je Habernetova Jama, kjer so trentarski divji lovci imeli nekdanje svoje pribežališče. Lep pregled po robu Križkih Podov imaš tudi izpred Srednjega jezera: Križ, Vratica, Stenar, Po Robéh, za njimi Vrata, Kamen, Pihavec, Šplevta. Med Srednjim in Spodnjim jezerom je hrbet »Na Grivi« 2052 m, odkoder je krasen pogled po Belem Potoku in Trenti. Tu gori bi pač stala lepo planinska koča s pogledom na Križke Pode, Razor, Planjo, Zadnjico in Trento. Voda je tik pod Grivo enega in drugega jezera. Vendar se je SPD odločilo izprva za prostor na temenu Križa, konečno za prostor tik Gorenjega jezera. Turistično je ta prostor res dobro izbran, za ture iz Vrat čez Skok in Križka Vrata na Razor, ali pa dolgrede s Škarlatice. Tvori najprimernejše počivališče med Škrlatico in Razorom, obenem pa tudi lahek pristop na Stenarja in ni daleč na Pihavec, čez katerega bo sedaj interesantna tura na Luknjo in dalje po *Plemenicah** na Triglav. Sicer tudi položaj na Grivi ni nič manj ugoden, ker bi planinska koča na tej krasni poziciji naravnost mikala turista iz Trente gor. **

Do studenca pod Spodnjim jezerom sva prišla ob 12.25 uri. Odpočila sva se četrť ure. Malokje tako rad posedim kakor ob žuborečem studencu izpod pečine nad Spodnjim jezerom! Krasen pogled po Trenti, na Plešivec, Grintavec, zeleno gorsko rajdo od Hudega Vrha do Krnščice (Šajterne) ob Krnu, Tičarica, pred teboj so: strmi Ozebnik, Zadnjica, čez Ozebnik bele stenate Lope, tik nad teboj stožec Šplevte, pred tabo zeleni Rimlajt, golo drnasto Čelo, Goličica, daleč v ozadju proti jugozahodu Kobariški Stol. Ako prideš razgret od hoje z Razorja dol ali pa izsopel po strmem bregu Belega Potoka gor, te vabi hladna vodica in nikjer ne čutiš take slasti mrzlega

* To je domače krajevno ime za posebno »Bambergovo« pot.

** Izvršitev načrtov »Križke kočee« SPD je prikrižala vojska in neugodna razmejitev. Planinsko zavetišče so zdaj postavili Italijani. — Uredn.

požirka, nikjer te ne navdaja tako čustvo globoke hvaležnosti materi prirodi!

Že s proda pod Grivo mi je kazal Špik razrito pobočje pod robom Križkih Podov, pečnate in rušaste stopnje »Kont«. Enak morfologičen pojav v Alpah se povsod imenuje Konte. Imamo jih celo vrsto od Snežne Konte pod Črno Prstjo pa do Kuntarja na laški strani Alp. Tu mi je kazal Špik, kje je medved, l. 1870, zadnji v Trenti, odtrgal čeljust njegovemu očetu Antonu. Takrat so še imeli puške, ki so se nabijale od spredaj. Bilo je na dan sv. Marka. Za goniča mu je služil Štrukelj. Medved je bežal, že obstreljen, pred lovcem po majhni planoti gornjih kont. Ko je prišel na kraj prepada, ni mogel naprej. Obrnil se je in je naekrat stal pred Špikom. Stari Špik je po prvem strelu v naglici pozabil vložiti kroglo v cev, kajti pravil je, da se je dobro spominjal, da je puško zopet nabil. Ko se je medved postavil po koncu, je sprožil, a strel je ostal brezuspešen. Medved ga je nato zgrabil in mu s tacco odtrgal spodnjo čeljust. Sreča Špikova je bila, da je prihitel pogumni gonič Štrukelj na pomoč, na katerega je medved sedaj planil. Štrukelj je skočil čez široko režo v konti, a medved ga je še zgrabil za nogo in mu odtrgal peto. Medved, težko obstreljen, je zopet rinil na kraj konte nazaj in je telebnil v prepad, kjer je obležal v belem produ pod kontami. To mesto je turistu prav lahko najti; je bela globel pod strmim prepadom Kont. — Meso so si Trentarji med seboj razdelili, kožo pa je pridobil grof Coronini za deželni muzej v Gorici. Zadnje medvedove mladiče je kmašu za tem dogodkom postrelil ljubljanski lovski posestnik Gallé. — Pričetkom prejšnjega stoletja pa je bilo precej medvedov v takrat dobro obrasli dolini Vrata na Kranjskem in v Zadnjici na Goriški strani. Tako mi je Paver (Špik) pravil, da je njegov stari oče po materi ustrelil dva medveda v Zadnjici in štiri v Vratih. Pred 100 leti so morali trentski pastirji ponoči s puško v roki stražiti črede pred medvedi; a vendar so jim marsikatero ovco odnesli. Tudi turist Kadilnik pripoveduje, da je v dolini Zajezerom na Bohinjskem še l. 1870 medved raztrgal 10 ovac.

Lepa jasnica, preden se stopi v grapo Belega Potoka, se imenuje »Na Utrci«. Tu je stala pastirska kočja Trentarjev pred okoli 100 leti. Čeravno je utro že toliko časa opuščeno, še vedno kažejo rastline, da je stal tu planinski stan: cveteči rman, kresnica (ivanjščica), kolesnik, zlatica, deteljca, želtelnica (regrat), kopriva, ki povsodi sledè in obdajajo planinska utra. Beli Potok prihaja naravnost izpod Planje. Josip Abram trdi, da je pravi izgovor Veli Potok. Domačini tega ne znajo pojasniti. Res je sicer, da Trentarji v izgovarjajo bližje

b, četudi ne tako dosledno kakor Bovčani. Pri izgovoru pa nisem mogel zaslediti najmanjšega zveka blažjega v, kar se navadno sliši tudi pri izgovoru Bovčanov. B, ki se je izpremenil v v, ni docela naš trdi v, ampak je mehkejši. Sicer Trentarji tudi razločno izgovarjajo Verevica in ne morda Berebica. Poslušal sem večkrat točno, a v »beli« sem slišal vedno odločno trdi in pravi »b«. Po pomenu bi bilo prav eno in drugo.

Beli Potok se nabira iz cele vrste grap in teče precej dolgo vidno po grapi, dočim je Zadnjica brez vode in izvira šele pod gozdom Velikega Proseka. Vse grape so izprane in snežnobeke. Ko se prekorači Beli Potok, se obide Klin, t. j. gozd pod Rimlajtom. Pot pelje čez Klinov Žleb, ki prihaja od Škrbine pod Goličico. Klinov Žleb deli občinski svet v Belem Potoku od erarskega gozda v Proseku. Tudi na rebro med Belim Potokom in Klinovim Žlebom so imeli Trentarji nekdanj pastirsko kočo »Na Utru«.

Malo po 2. uri popoldne sva posedla pri izviru Krajcerici, ob ½ 3. uri popoldne sva bila pri Zlatorogu.

Po nepoznanem Pohorju.

Brunon Rotter, Maribor.

1. Kremžarjev vrh (1161 m).

d železniške postaje Vuzenice se podamo mimo gostilne Germut čez mostiček preko ozke vodne struge do mizarja Hodnika. Tu zavijemo v desno skozi prvi obok viadukta, nato mimo mlina in vedno po vozni cesti naprej. Čez dobre pol ure se pride do prve razgledne točke pri kmetiji, p. d. Kronos, potem čez 10 minut po grebenu k Canku, nadalje k Razborniku in odtod čez pol ure navkreber k cerkvi Sv. Janža nad Dravčami (655 m). Tu se nudi krasen razgled na vse strani.

Pod cerkvico je lepo posestvo Grobelnikovo, p. d. Lavovnik, kjer prijazni domačini radi postrežejo z izbornim mlekom. — Pot se dviga dalje skozi gozd precej strmo do posestnika Polšnika, nakar nadaljujemo po lepo položni cesti in konečno strmo navkreber na Mravljakov vrh (899 m), kamor dospemo od Sv. Janža v približno eni in pol uri.

Ako se pa hočemo izogniti strmi poti na vrh, gremo lahko po pešpoti okrog hriba; tako pridemo do Volčje jame in od tam do

posestnika Pečovnika. Med potom imamo krasen razgled na Pohorje, Dravsko dolino, Kozják, Peco, Savinjske Alpe, Plešivec - Urško; a vedno nas spremlja Sv. Anton nad Vuhredom (865 m).

Nadalje se gre po lepi gozdni vozni cesti pod posestvom Mravljakovim do kapelice v Mravljakovem sedlu (777 m), nakar se pot dviga do posestva Pristovnikovega.

Od tu vodi cesta strmo skozi gozd do posestnika Sabodina in nadalje po robovih in senožetih na Mršakov vrh (953 m). Tu krenemo desno čez senožet — ne levo po cesti! — ter pridemo skozi gozd zopet na vozno cesto, ki se polagoma izgublja v stezo, po kateri pridemo na markirano pot iz Slovenjgradca. To zasledujemo na Kremžarjev vrh (1161 m), kamor se pride od Mravljakovega vrha v približno 2½ urah.

Iz Slovenjgradca se pride na Kremžarjev vrh v dveh urah. Tu gori se nam nudi diven razgled. Pred seboj imamo Pohorje z Malo Kopo, Kozják s Sv. Duhom na Ostrem vrhu, Radl, oba Sv. Primoža, Sv. Anton, Vuzenico in ostalo Dravsko dolino, Golico, Peco, Plešivec-Urško, Savinjske Alpe, Mislinjsko dolino s Slovenjgradcem, Golte in drugo.

Ko smo se navžili lepega razgleda in malo oddahnili, se spustimo po grebenih v Mačkovo sedlo in nadalje v Sedlarjevo sedlo, kjer zavijemo pri križu v levo ter zasledujemo lepo ravno cesto, po kateri dosežemo pogorišče Herter. Od tam pade cesta do potoka Požarnice ter se zopet dviga k posestvu Bukovnikovemu.

Malo nad posestvom, pri stari zapuščeni koči, se strnemo z novo markirano potjo, ki vodi od Sv. Primoža čez Malo sedlo na Malo Kopo.

Odtod imamo zopet lepo pot skozi gozdove do posestnika Sedovnika. Od tam nadaljujemo do posestva Ižeka, kjer zagledamo prijazno vasico Sv. Primož nad Vuzenico (671 m), ki jo dosežemo od Kremžarjevega vrha v 2½ urah.

Tu se zaustavimo v prijazni gostilnici in se nato spustimo po precej strmi poti v dolino Cerkvence in po njej v Vuzenico, za katero pot rabimo dobro uro.

Vsled krasnega in razsežnega razgleda je ta izlet poln užitka. Pot ni markirana.

2. Stranski vrh (1282 m).

Od Ruške koče pri Sv. Arehu (1249 m) se zavije mimo razgleda na severu do razpotja, tu se krene po levi poti mimo nekdanje Medvedove hojke (razvaline debela se še danes lahko občudujejo) do

Peršetovega vrha ter nadaljuje do razpotja. Leva pot vodi k Sv. Trem Kraljem in na Veliki vrh. Nekaj časa jo zasledujemo, konečno odcepimo pri leseni iz hlodov sestavljeni brvi v desno ter pridemo na cesto, ki vodi od Beigota na Veliki vrh.

Nekaj časa ji sledimo, potem prečkamo po lovskih stezah do potoka Treh Kraljev in ob njem do Majlanda, kjer je pod Velikim vrhom umetno naložen bajer.

Od tod po pešpoti in ob potoku Črmlja do lovske kočice Osonkerca, od koder se pride, prečkaje po lovskih stezah in čez Cujzerja k Mrzlemu studencu (1292 m) in nadalje na Stranski vrh (1282 m). Nato se spustimo po lovski stezi v dolino Oplotnice.

Čez most pridemo na lepo zgrajeno cesto ter se spustimo po njej na Jurgota, odkoder se dvigamo po lepi, a strmi gozdni poti na Hudi vrh (1231 m) in pridemo od tam zopet po gozdovih na Brv (1253 m), odkoder vodi lepa, novo naložena pot v št. Lovrenc na Pohorju.

Za to partijo se rabi 12 do 14 ur; vsled vednih križpotov in odcepov ji je težko slediti. Zato sem jo le na kratko omenil.

3. Javorski vrh (1308 m), Rogla (1517 m) in Plešič (1308 m).

Ob 3/46. zjutraj smo odšli iz Ruške kočice, kjer smo prenočili, do razpotja ter po desni poti mimo Reberske bajte do Beigota in smo nadaljevali ob »Riži« do zadnje žage. Tu so nam radevolje postregli s kislim mlekom, ki nam je šlo kaj dobro v slast.

Od žage vodi vozna cesta ob Lobnici naprej, dokler je ne prekoračiš čez iz hlodov sestavljen most. Tu je treba jako paziti na pravo smer, ker se pot nekako v travi izgubi; ne moreš pa izgubiti orientacije, ako od mosta zaviješ ostro v levo in ostaneš tostran potoka.

Pot se vije okrog hriba in nas pripelje do »Male bajte«. To je lesena koliba, že precej razpadla, ki bi pa v sili dobro služila kot zavetišče.

Od tod nadaljujemo pot po cesti in kmalu dosežemo Javorski vrh (1308 m), odkoder pade pot zelo strmo v dolino Oplotnice, ki jo dosežemo ravno ob izlivu Črnove v njo.

Ko prekoračimo most, zagledamo koj pred seboj stezo, ki pelje strmo na Klavžev grič in nadalje na Hudi vrh (1231 m), kjer se ob 3/411. oglasimo pri našem znanem lovecu Rožiču. Tu nam postrežejo prijazni ljudje z mlekom, kislim in sladkim, toplim in mrzlim.

Po kratkem oddihu smo šli mimo krasne lovske kočice Windischgrätzov skozi gozd navkreber do vozne ceste in ob isti levo

na Konjiško Planjo, kjer se nam je odprl prav lep razgled. — Od tam se gre lepo polagoma po mehki travi na vrh Rogle (1517 m), kamor smo dospeli ob približno 12. uri.

Ker smo se zanimali za prostrane pašnike in pastirske kočee, smo nadaljevali na Vitanjsko Planjo, kjer nas je g. Hofbauer iz Vitani, ki je bil slučajno gori, v svoji lovski koči prav prijazno sprejel.

Vreme je kazalo kaj neprijazno lice; vedno smo čakali, da pride kaj mokrote preko nas. A vseeno se je še držalo. Počivali smo do nekako ene ure; potem smo se poslovili.

Vrnili smo se potem na vrh Rogle ter od tam sledili pešpoti, ki je polagano padala, do Peska (1382 m). Tu smo ubrali vozno pot proti Sv. Lovrencu ter zavili na krasne senožeti Konjiške in dalje Falske Lasane. Nenadno obstojim — žal, da je bil fotoaparatus mesto v roki v nahrbtniku: tik pred menoj skoči srna z dvema mladičema in nam kaže v velikanskih skokih zadnjo plat. To je bilo letos že tretjikrat. Smola!

Nadalje zavije naša pešpot v desno; preden smo se prav zavedali, smo stali — pred lovsko kočeo na Plešiču. — Ker ta ni bila v našem programu, smo zavili v levo v hrib ter bili skoraj na vrhu Plešiča (1308 m). — Kakšen je razgled od tod, žal ne morem povedati; kajti vsa okolica je bila zavita v črne grozeče oblake, ki so nas počasi objemali v svoje okrilje.

Hitro smo poiskali nekak kolovoz, ki nas je vodil v dolino, nakar smo se mimo posestva Švajgerja, p. d. Bizjaka, in mimo Mohorja spuščali navzdol. Ravno v gozdu nas je okrog ½ 5. ure popoldne zalotil naliv, ki nam pa vsled gostega drevja ni mogel do živega.

In skoraj smo bili v dolini Radoljne ob pritoku Plešivčnice, ki smo ji sledili do Št. Lovrenca, kamor smo dospeli ob štirih. Od tam imaš do žel. postaje še dobro uro.

Krasna je bila ta partija, osobito ker so se nam pota tako lepo vrstila, da nismo prav nič zašli. Seveda je treba imeti vedno pri sebi kompas in zemljevid. — —

Mnogo lepih točk je na našem Pohorju še neodkritih. Menda bodo tudi po večini neodkrite ostale, ker je za take izlete treba dobrih pešcev, ki imajo sicer dovolj čuta za orientacije, a se tudi ne ustrašijo in ne jezijo, če slučajno pridejo drugam ali celo zaidejo.

Svoje pohode bom še nadaljeval in jih od časa do časa popisal.

V burji in snegu.

† Vladimir Topolovec.

Sneg je polagoma naletaval, ko se nas je zbrala družba petili planinskih prijateljev, opremljenih s cepini, derezami, krpljami in velikimi nahrbtniki, na ljubljanskem kolodvoru. Začudeno so nas pogledovali ljudje: »V hribe, pa v tem zimskem času, v tem snegu!«

Vlak hiti skozi zimsko naravo; zemlja spava pod snežno odejo, na drevesih žalostne trope vranov, sipajoč sneg raz vej — tu notri v vagonu pa je samo veselje. Planinec se ne boji snega; v posete gre k očaku Triglavu. Starec se drži sicer čemerno in noče odložiti kučme, poveznjene čez cel obraz. Pa nič ne de. Ko pridemo bližje, se bomo že pogledali iz obličja v obličje in si voščili srečno novo leto, stoječ na beli pleši Triglava.

Pa mi smo obračali, a Triglav je obrnil.

V Mojstrani je bilo že vse pri počitku, le v neki prodajalnici se je še svetilo in tja smo zavili. Ko smo kupili sveče, petrolej in ostale potrebščine, smo se dobro zavarovali proti viharju in odšli v mraz in sneg.

Motno je brlela svetiljka, ki nam je osvetljevala gaz, po kateri smo se proti Kotu vedno bolj bližali kraljestvu orjakov. Pot je bila dobro shojena in hitro je šlo dalje. Teman gozd nas je kmalu objel, sneg je postajal globlji, a milostno nebo nam je neutrudno razgrinjalo na pot novo snežno belo preprogo.

Pozna noč je bila, ko smo dospeli do neke bajte. Takoj smo jo zasedli in si poiskali ležišča. Ivo, slavni kuhar, se je spravil nad ogenj; kmalu je zaplamtel in nas ganil do solz. Drugi smo medtem pridno zalagali in uganjali šale, dokler nas ni omamil spanec. Izborna se je drugo jutro prilegel zajutrek. Potem smo se odpravili dalje. Še nekaj korakov smo imeli do konca doline Kota; nato je bilo treba zaviti navzgor proti Peklu in dalje proti Kredarici.

Že v dolini smo si bili nataknili krplje, ker udirali smo se, da je bilo joj; a tudi krplje nam niso dosti pomagale. Enkrat je bila snežena plast trda, da je korak obstal, takoj nato pa je šlo do kolen v globino. V prvenstvu smo se vedno menjavali, na ta način hraneč svoje moči. Pričeli smo se dvigati. Strmo med drevjem smo se vzpenjali navzgor, polagoma a vztrajno. Kaka razlika med zdaj in poleti! Poleti gre tu, skozi Klin, lepa v serpentinah izpeljana steza, zdaj pa ni drugega ko samo belo pobočje, strašno strmo in napeto.

Po treh urah smo prispeli nad drevesno mejo. Snežena poljana je postala utrudljivo enolična, le tu pa tam so molele iz tega snežnega kaosa raztresene skale. Sneg je postajal trši in v krpljah smo hodili že tako izborno, da se nismo nič udirali. Kmalu pa, ko je strmina postala prehuda in sneg pretrd, smo krplje sneli s čevljev in nadomestil jih je cepin. Stali smo v neki kotanji, pred nami je bila najhujša strmina; če bi premagali to, bi že bili v Peklu. Do sem 5 ur, do Pekla še $\frac{1}{4}$ ure, kvečjemu $\frac{1}{2}$, kmalu bomo na vrhu! Tam gori pa smo videli sneženi metež in skrbeti nas je pričelo; kajti vihar, ki se nam je obetal, je bil po naši sodbi strašen. Videli smo velikanske snežene zastave, ki jih je veter neznansko vil. Toda kaj bi se bali? Hoteli smo tedaj nataktniti dereze, a ni šlo. Gole roke so se sprijele z železom, da jih je bilo težko odtrgati. Jaz sem brez derez krenil dalje, enako Ivo. Ostali trije so bili daleč spodaj.

In pričelo se je trpljenje. Komaj sva prišla nekaj metrov višje, že nama je vihar nasul snega v obraz, da skoro nisva videla dalje. Strmina se je večala, sneg je postajal vedno trši — sunki vetra vedno hujši. Sklonjena k pobočju sva rila navzgor. Pri vsakem sunku sva morala počakati, da naju ni zaobrnilo in odneslo v dolino. A najhujše je imelo še priti. Prišla sva med skalami v strm žleb, ki je bil popolnoma leden in skoro navpičen. Cepin je pričel peti svojo težko pesem in ledeni drobcu so sikali na vse strani. Večino teh dobrot je prejela moja glava. Rok že davno nisem čutil kljub nataktnjenim rokavicam, obraz mi je bil kakor razrezan, oči polne snega, trepalnice od ivja obtežene. Kakih 15 stopinj je bilo že v ledu, ko je Ivo velel, da ne gre več dalje. Nazaj sva morala, da poiščeva lažji pristop. Krenila sva globoko dol k ostalim trem in nato po boljšem in lažjem terenu zopet gor. Strmina je bila tudi tu huda. Precej visoko smo že prišli, ne da bi sekali stopinje. Dalje pa jih je bilo spet treba. Iz nekakšnega zavetja smo tu prišli na popolnoma odprto planjavo, na kateri je vihar postal pravi orkan. Bučalo in grmelo je, sulo sneg v obraz, da je kar rezalo. Vsaka snežinka je bila ostra puščica, ki najde povsod prostora in vedno dobro zadene: zdaj za vrat, zdaj v obraz. Pri navalih viharja sploh nismo mogli dalje. Zapičili smo cepine v sneg in sedli poleg. Komaj pa je napad malo pojenjal, smo stekli brzo navkreber in nato zopet sedli ob drugem sunku. Končno je bilo mogoče samo po trebuhu.

Križ na vrhu sedla je bil že precej za nami, ko smo se zatekli v varstvo dveh ogromnih skal. Spogledali smo se. V obraz vsi temnosivi, napihnjeni; obrvi — kos ledu, na nosovih ledeni grebeni, na licih ledeni griči, led okrog ust, roke neobčutljive in noge, kakor da

niso naše. In ura $\frac{1}{2}$ 3! Za pot, ki bi jo v normalnih razmerah napravili v pol ure, smo rabili 3 cele ure. In kje je še cilj, kje Kredarica!

Precej časa smo ležali v snegu in v burji, ki je divjala okrog nas. Neka sladka utrujenost se nas je pollaščala. Tedaj je Slavko zaukazal naprej. Toda ko sta on in Lojze stopila izza skale, je butilo vanja, ju preobrnilo, bleda sta skočila nazaj za skalo in obveljalo je: »Nazaj«. Hitro smo sledili temu klicu. Šli smo po sledih stopinj in smo morali zelo paziti, da nas ni burja, ki nam je brila v hrbet, porinila po strmini navzdol. Urno smo se nižali, zdaj z dričanjem, zdaj kako drugače — ozirali smo se nazaj, v višine, kjer so še vedno plapolale snežene zastave. Kapitulirali smo sicer, a kljub temu smo bili zadovoljni. Bil je tepežni dan, in nemalo so Triglav natepežkali naši cepini, a on nam ni ostal dolžan. Njegovo darilo vsakemu izmed nas je bilo hujše. Ozeblina bodo tega in onega spominjale na novoletne častitke očaku Triglavu. Eden pa je celo zlomil cepin in to ni šala.

Dan se je umikal noči, ko smo prispeli v dolino. Pred kočjo smo dobili grmado nažaganih polen, zakurili smo in spet pričeli jokati. Potem pa smo se lotili najnujnejših poslov: sušili smo čevlje, krpali, jedli itd. In slednjič smo tudi sladko zaspali.

Naslednjega dne je pojenjal sneg, vreme se je spreobrnilo. Nad kočjo so kipeli v nebo čisti in v belo odejo oviti orjaki, Rjavina in Urbanova Špica; in z njih vrhov so vele bele zastave. In glej! Tam na vrhu Rjavine je naenkrat zablestelo solnce. Ko smo to videli, se nas je polastila želja, da še enkrat polezemo tja gor; toda sneženi prapori so nas odvrnili od tega. Popoldne smo potem krenili v Mojstrano in odondod domov, da bi iz Ljubljane voščili čemernemu starcu srečno novo leto.

V osrčju Kamniških-Savinjskih planin.

Dr. Fran Ogrin.

Poletje 1925 si bomo zapomnili z označbo: nagajiv dež. Zaradi njega sem odlašal z nameravano turo iz Kamnika tja v sredo bližnjih planin. Ko se je pa nekoč — pred Malim Šmarnom — vendar enkrat izlilo in je nastopil lep večer, sva se z ženo ojunčila, da prihodnji dan odrineva.

V gosto meglo je bilo zjutraj zavito Kamniško mesto, okolica in planine. Dobro znamenje! V Stahovici so že prodrli solčni žarki

megljeni zastor in višje v dolini Črne jim je bila zmaga popolna. — V najboljšem razpoloženju jo mahneva z ženo na sever čez Kranjskega Raka (1029 m). Ne zmeniva se za strmi pot; ko prisopihava na vrh, se radostno razgledujeva nazaj in naprej. Pod nama dolina Podvolovljek z gozdi in tratami, tam daleč proti severu siva Raduha (2062), proti severo-zapadu Molička planina; dalje Veliki vrh (2113), Ojstrica (2350) in — komaj vidna — Planjava v snežnem blesku in solničnem žaru.

Pot navzdol ob Lučnici, vodeča mimo prijaznih gorskih domov, počivajočih med zelenimi senožeti in črnimi gozdi, ni enotna (nemarkirana), zdaj kolovoz, zdaj steza, zboljša se pred Lučami. Motijo pa potnika pogostne ograje čez sredo poti; pogosto moraš lese odpirati in zapirati. Tu je pač navada, da ima vsak gospodar zaradi paše živine svojo lastnino ograjeno.

In dolga je ta pot! Izgubila sva že izpred oči nele Veliki vrh in Ojstrico, marveč i Moličko planino — edino Rogatec (1557) na vzhodni strani je nama še dalje kazal svoje roge. Luč pa kar ni hotelo biti. Seveda, bila sva že nestrpna radi ginečega popoldneva in bi bila rada čimprej v dolini Savinje.

Takoj za Lučami postaja dolina romantična. Vhod čuvajo cgromne skale na obeh straneh, pod cesto, ki vodi na eno stran proti Gornjemu Gradu, na drugo stran v Logarsko dolino, šumi in dere Savinja. Nad cesto in reko se sklanjajo visoko gori strme stene, skale, ščunci in pomoli v pestrem razporedu. Na teh goličavah pa životarijo borne smrekice, grčavi gabri in pritlikave bukvice. Na daljnji poti pa uzreš teman gozd v bregovih.

Dne 5. septembra 1925 je bil v Kamniku sestanek interesentov zgradbo ceste Črna — Kranjski Rak — Luča. Izvoljen je bil pripravljalni odbor. To bi bila krasna gorska pot.

Dolinica je ozka, da daje mestoma prostora le cesti in vodi. Samota, hlad, tihota — prekinja jo le šumenje Savinjinih valov. — Čudno: tako lep dan, pa sva srečala od Luč do Solčave le en avtomobil, malo kolesarjev in voz. Turisti niso zaupali vremenu. — Ves čas pa naju je spremljevala mogočna spremljevalka — Raduha. Kar nisva je mogla obiti; zdaj sva jo videla z ene, zdaj z druge strani. V zapadajočem solncu je vsa žarela, blestela in temnela, odražajoč se v krasnem kontrastu od temnega poraslega predgorja.

Slednjič — mimogrede sva zopet videla Veliki vrh in Ojstrico, — se približava Solčavi, kjer je bila ta dan gasilska veselica. Financar stoji na straži. znak bližnje državne meje in tihotapske poti. Ravno stopiva v trg, ko jo godba na veseličnem prostoru vreže kakor v

pozdrav: »Dekle, zakaj tajiš...« Poživilo naju je, zasmejala sva se in noge so lahneje stopale, toda le do — blagajne ob cesti. Prijazni gasilci — praznovali so ustanovitev gasilskega društva za Solčavo — naju ustavijo in vabijo na veselico. V svoji turistovski opravi nisva bila baš sposobna za kako svečano veselico. No, saj je tukaj bila veselica domača, bolj gorjanske vrste. Godci — ne čudite se! iz Avstrije in Železne Kaple: življenje ob meji se ne da spraviti v meddržavne paragrafe! Ej, prav »luštno« so jo pritiskali! Pri mizah so sedeli gorjanci in »boljši« ljudje. Neka družba je skušala peti, gasilci so hodili po preobsežnem in zato ne preveč polnem prostoru in so bodrili Lučane in Solčavce k veselju.

Odolela sva vabilu, da bi ostala čez noč v Solčavi; kajti najin cilj je bil Piskernikovo zavetišče. Mrak je razprostrl svoja krila nad dolino, stemnilo se je ob njem in ob temnih gozdih. Pa so zasijale zvezde, velike, lepe in svetle, kakor jih z ženo še nisva videla. — Postajajoč sva gledala in občudovala vesoljstvo nad seboj. Pa je naju objel v nadaljnji ozki dolini onstran Solčave še temnejši gozd, prožeč svoje veje v strnjeno streho. Tema! Toda le 300—400 korakov še in razmaknejo se bregovi s šumami, dolina se razširi, prva koč, v ozadju komaj razločljive stene Kamniških planin — v Logarski dolini sva. Razveselila sva se; saj sva že 8. uro na potu; pospešiva korak mimo obsežnih poslopij kmetije Logarjeve in skozi gozdček — luč! Piskernik!

Kako se je prilegel na koncu odpočitek! V takem razpoloženju sva nekaj zavžila in legla kmalu spat v Tillerjevem domu, ki je v skupni oskrbi s Piskernikovim zavetiščem. Zaležala sva malo. Ko sem odprl okno, se mi je v svežem, jasnem jesenskem jutru nudil prekrasen razgled na Planjavo (2392), Krofičko planino (2035). Pohitela sva, ker sva imela še dolgo pot pred seboj. Spotoma, ko sva se čimdalje bolj bližala Kamniškim planinam, sva nekoliko postala; občudovala sva: na eni strani (na desni) trzne vrhove: Velki vrh (drugi), Mrzla gora (2208), na drugi veličastne, visoke stene Krofičke planine, Ojstrice, Planjave in dalje sive skale Brane (2247), Turske gore (2246), Rinke.

Pomudivši se kratko pri slapu pod Rinko, ki je (po dežju) pršil svoje bele pene v širokem krogu čez pečino, sva prišla na Okrešelj (1378), to divno romantično postojanko v Kamniških Alpah. Mala trata z borno travico, na nji pasoča se živina, okrog in okrog stoje sive stene in strmi prepadi gorenjih velikanov v svečanem miru, sredi trate pa vabeča, udobna gorska koč. Vekovit ti spomin, Frischauf!

Po odmoru pa preko stene! Kje neki? Kod? Kamniško sedlo (1844) stoji pred teboj s svojo steno; zdi se ti, da ni prehoda. Toda, ko pustiš za seboj peščene serpentine in nameriš korak preko skal, vidiš, da je to mojstrsko izklesana pot. Preden sva jo nastopila, bi naju bila kmalu do kraja prestrašila dva turista, češ, da je pot zledenela, da ne prideva čez in da sta se morala tudi onadva vrniti.

Eh, pa sva kmalu videla, da ni nevarnosti. Na potu ni bilo namreč ledu, pač pa mestoma sneg, visok do 30 cm, ki se je pa talil. Onadva — veleturista sta menda pričakovala, da priletiva z ženo vsak trenotek čez stene. Ukala sta zajedno, poudarjajoč, češ: »Ali sta še živa?« Odgovarjala sva od kraja, potem sva nju vik in strah s nehljaje se prezirala. Rajši sva občudovala lepo Logarsko dolino, globoko pod nama.

Na Sedlu je menda vedno vetrovno; tudi takrat je pihalo tako močno, da sva jo jadrno zavila v kočo. Okrepčavši se, sva jo mahnila v Kamniško Bistrico, občudujoč masive Brane, Planjave, Mokrice in razgled po dolini.

Bistrica! Krasna si! Proti severu in zapadu jo varujejo gorski velikani (Brana, Turska gora, Skuta (2530), Štruca, Kalški Greben), spodaj daleč pod njim pa zelena trata, obdana s črnimi in svetlimi gozdovi v dolu in bregovih, in šumljanje Bistrice.

In po 11urni hoji sva zajadrala v domači (kamniški) pristan z domačimi dobrotami.

Čez zimsko Pohorje.

Brunon Rotter.

Ves teden se je vreme kislilo držalo; v soboto 21. febr. 1925 pa se je popravilo. Zvečer sem se odpeljal v Ruše, odkoder sva s tovarišem takoj odrinila proti Smolniku, namenjena na Klopni vrh.

Noč je bila temna, neprijeten občutek se naju je loteval. Ko prispeva proti Globokarju, jame pršeti in kmalu nato padajo snežinke. Ker je vedno bolj snežilo, se odločiva, da ostaneva pri Hlebu na Smolniku.

Drugi dan, na pustno nedeljo, je sneg še vedno naletaval. Ob 9. uri odrineva. Steza je bila izhojena. Pri razpotju sva. V desno se gre čez Jelensko peč - Staro Glažuto - Mizni vrh na Klopni vrh; a

midva sva zdaj odločena, da greva po neizhojeni poti čez Šumik k Ruški koči. V začetku je šlo dobro in upala sva, da bo nehalo snežiti. Sneg pa je bil vedno debelejši. Ko prideva v Lobnico, je bilo treba paziti, da ne zadrsva naravnost v penečo se Lobnico.

Ob pol 11. uri sva dosegla Mali Skok. Od tam sva hodila malo časa po drči in nato prekoračila Lobnico. Sedaj se je začela muka, ker je bilo treba k Ravbarskim pečem tlačiti sneg navzgor, a sneg je bil tu visok skoraj en meter in mehek kakor moka. Pri hoji sva se močno utrudila in se le počasi pomikala naprej.

Ob pol 1 h doseževa Rebersko bajto, kjer sva si skuhala v samovaru čaj in se med okrepčavanjem posvetovala, kaj namia je nadalje storiti. Ostati v bajti do drugega dne ni kazalo, ker je popolnoma razpadla in ni bilo nikjer suhega prostorčka; iti v Lobnico in po njej v Ruše bi bilo radi strmine nevarno — torej kot tretje: naprej k Ruški koči!

Ob polu dveh popoldne sva zopet tlačila sneg, ki je še vedno naletaval. Huda nama je predla, a morala sva zopet navkreber proti Žigertovemu vrhu, čas pa je bežal neumorno! In rabila sva za približno letne četrte ure dobro uro. Tako sva dosegla Cojzerjevo bajto šele ob ob 5. popoldne. Od tam je še $\frac{3}{4}$ ure do Ruške kočice — za naju torej še dobre štiri ure . . .

Da naju noč ne bi prehitela, sva kar med hojo malo jedla. — Korak za korakom si priborivši, doseževa končno Črno mlako, odkoder se dviga pot polagoma navzgor, a noč je legala na zemljo. Vzgati morava svetilki, da najdeva markacijo, kajti zimski gozd je ponoči jako nevaren, osobito ob snežnem metežu. Že sva tavela po domnevani poti; a ni bila prava, zato nazaj do zadnje markacije. — Iščeva jo in k sreči kmalu najdeva pravo smer.

Zopet je šlo nekaj časa lepo naprej, kar sva bila zopet brez markacije. Iščeva in iščeva. Rabila sva četrte ure, da sva jo našla. Zdaj sva pri preseku. Dobro ga poznam; saj gre pot strmo ob robu gozda navzgor. Vesel sem — saj smo že blizu kočice, treba doseči samo še vrh in razpotje, potem pa v levo do razgleda in v Ruški koči se bova ogrela, prespala in jutri na vse rano v Ruše in z vlakom domov . . .

Pa je bilo veselje prehitro. Zopet sva zašla, zavila sva preveč v desno. Pazljivo slediva stezi in doseževa ob 8. uri vrh. Tu mora biti kažipotna tabla! A ni je najti! Iščeva, vse zaman. Nazaj do zadnje pike! Tam znamenje in zopet iskanje. Bila sva izmučena, zdelana! Ne najdeva več markacije, čeprav se trudiva nad uro.

Kaj sedaj! Koče ni najti, pa sva skoraj poleg nje. Ni drugega izhoda, ko kreniti v dolino — tam je Dravska dolina!

Kompase v roke, obrneva se v sever ter rineva čez drn in strn skozi goščo. Nenadno čujeva pod seboj žuborenje vode; zašla sva v potok. Pazljivo se spuščava v dolino, a že frčiva oba. Stopila sva na zledenelo skalo, se neprostoovoljno zasmučala po zadnji plati navzdol ter se zarila čez glavo v sneg. Da je bilo pa bolj prijetno, sem zajel sneg celo pod srajco. Izmotava se in nadaljujeva proti dolini. Par enakih smukov sva še doživela, ko dospeva ob 10. uri na progo, podobno cesti. Slediva ji in nenadno zagledava v dolini svetlobo. Še par korakov in vidijo se luči. Ruše!

Zapustiva cesto ter kreneva naravnost proti dolini. Zopet križava pot, ki vodi navzdol, ter ji slediva. Hudo borbo sva imela s snegom. V vseh žepih in odprtinah je bil sneg, a obleka premočena od znoja in snega. Hlače na kolenih zmrzle in trde ko rog, tako da so ranile kožo, v kolenih je prijemal krč. In v nahrbtniku niti kaplje vodke, niti trohice čokolade, samo kruh in meso. A ta neznosna žeja!

Križala sva mnogo sledov divjačine, ki je bežala v dolino, a sneg je bil vedno enako visok, dá, v nekaterih zametih se je celo dvigal kakor neprodiren zid, ki ga je bilo treba prebresti.

Konečno ob 1. uri zjutraj zagledava hišo in poleg nje gospodarsko poslopje. Vse je bilo zapuščeno in zaklenjeno. K sreči najdeva na hlevu seno. Tu se utaboriva in zarijeva v seno, da bi prebila noč in se zjutraj orientirala. Vsled premočene obleke naju je treslo in zeblo, da ni bilo možno zaspati.

Ko se zdani, preiskusiva kosti, ali še drže vkup; šlo je — hvala Bogu — vse dobro, le koleni sta se malo repenčili.

Po zemljevidu konstatirava, da sva nad Rušami pri Ozimovi bajti in da mora biti v bližini kje lovska hiša Falskega grofa. Res stojiva čez kake pol ure pred njo. Žal jim je bilo, da nisva prišla prenočevat k njim; a kdo je mogel to v noči slutiti! Gostoljubna Dolinšekova mati nama hitro skuha vroč čaj, da se ogrejeva; pri štedilniku posušiva svojo mokroto. Ko sva se odpočila, kreneva v dolino in doseževa v dobri uri kolodvor v Rušah. Tako se nama je premaknil daljni cilj v bližnjega in narobe.

Srečno se je vendar končal najin pustni pohod čez pohorske gozdove.

Ko sem bil 15. marca pri Ruški koči, sem šel poiskat usodno markacijo. Čeprav je bilo $\frac{3}{4}$ metra snega, ki se je precej udiral,

sem rabil samo četrť ure do tiste nesrečne točke. Steza se zavije od nje precej v desno, markacija je skrita za deblom, a midva sva je iskala preveč v levo.

Lep in zanimiv je bil vseeno najin pohod, čeprav bi bil lahko — zadnji.

Kotiček.

Obletnica v Triglavskem pogorju.*

(V spomin † dr. Jugu).

Pred letom dni je zadel slovensko planinstvo najtežji dosedamji udarec: dr. Klement Jug je izgubil življenje pri poizkusu, da bi utrl novo pot po Severni steni Triglava, kakor imenujejo orjaško, skoro navpično skalo, ki tvori proti severu lice najvišje gore v Julijskih Alpah.

Dr. Jug je bil še mlad mož, toda mnogo obetajoč filozof, resen znanstvenik in prijatelj sporta. Primorski Slovenec, v katerem se je značilni — ali naj rečem, statični? — slovanski temperament čudno družil s pionirskim duhom, zbujenim nemara po vabečem uniku morja, ki vpliva na sinove Primorja enako močno kakor na naše angleške obalane, je bil po političnih izpremembah, ki jih je povzročila vojna, zanešen v notranjost dežele. Bil je med prvimi člani turistskega kluba »Skala«, ki v Sloveniji goji hribolastvo kot pravi sport. Njegov zgled in njegovi zapiski o plezalnih turah so bili največja privlačna sila za naraščaj planincev in sportnikov. Znanstvena zanimivost in krasota gorá sta ga mikali prav tako kakor sportni užitek plezanja. Baš nevarnost pa je bila v tem sportu ono, kar je nudilo neumirljivi pionirski strani njegove nature uteho in trajen problem v večno izpreminjajoči se obliki — čudna paradokсна očaranost, ki je končno morala postati usodna. V žalostnem, viharnem in zavratnem avgustu lanskega leta (1924) se je srečal s smrtjo — sam na samem.

Njegovi mladi prijatelji Skalaši so več dni iskali njegovega trupla. Eden izmed njih mi je povedal: prvo znamenje, da ga je našel, je bilo, ko je spuščaje se po skalni steni, zašel z roko v nekaj vlažnega in mehkega: v raztresene možgane predragega druga... »Nikoli še nisem bil sam tako blizu tega, da padam«, je preprosto dodal mladi mož.

Od tistih dob je minilo leto dni. Bila je solnčna nedelja v avgustu 1925, ko je odkril klub »Skala« dr. Klementu Jugu skromno spominsko ploščo ob vznožju Severne stene, nedaleč od kraja, kjer so našli njegovo truplo. Običajna pot k tej plošči drži od planinskega hotela v Vratih, udobnega Aljaževega Doma, navkreber po veliki kámeni in sipnati groblji do tragičnega mesta. Ko smo dospeli tja, smo se vsedli v dobrodejno senco velike stene na nekakšno teraso, dovolj široko za kakih sto ljudi. Blizu nas se je raztezal dolg »sneg«, pravzaprav ledenik, ki se pomiče navzdol do gozdnega roba in tam rodi eno izmed nešteti

* Spis je izšel v angleškem jeziku v listu: The Near East and India, št. 749, z dne 17. sept. t. l. Prinašamo prevod njegovih glavnih odstavkov, da pokažemo, kako točno seznanja naša marljiva sotrudnica angleško občinstvo z našimi planinskimi prilikami.

Bistric te dežele — ljubko vodico, ki bliščeč se, drevi skozi Vrata in se igra s solncem skrivalice, izginjaje in zopet pojavlja se v svoji bleščeče beli apnenčevi strugi. Ko je oddala veliki mojstranski cementarni gonilno silo, se pridruži mladi Savi.

Ko smo bili zbrani — vsi v planinski opremi, še svečenik, ki je opravljal spominski obred, je bil v raševini — se je dvignila v vroči poldanski zrak nagrobnica, nežna in koprneča, v vsej sloveči krasoti nespremljanega slovanskega petja. Izrazite besede v domači nam latinščini (oh, človek je vendarle hvaležen, da imamo za take prilike ta nekako mednarodni jezik!) so zvenele v tej preprosti, divji, neokrašeni okolici bolj pomembno, in so se zdele bližje srcu vseh stvari, ko smo se v svojih molitvah spominjali drznega plezalca, kojega spomin smo prišli počastiti — in mladega Vladimira Topolovca, ki mu je sledil tako brzo in spava zdaj v samih nedrih Stene, izven dosega umrljivosti rok — in vseh tistih drugih, ki so iz ljubezni do velike gore izgubili življenje, hoteč razvozlati njenih potov skrivnost... Nato je iznova sledilo petje. Janko Ravnik, glasbenik in planinec ter predsednik »Skale«, je v spominskih besedah poudarjal visoko vzgojno vrednost planinstva, sporta, ki uči ljudi vzajemne pomoči, dobrega tovarštva in ljubezni do prirode, obenem pa tudi zaupanja vase in hladnokrvnosti, kadar preti opasnost ali celo smrt. (»To je glavno«, mi je rekel mlad plezalec pri neki priliki. »Zlomite si tilnik, ako ne gre drugače, samo bati se nikarte!« In čudno — človek se res ne boji.) Še ena, poslednja pesem, še ena poslednja molitev in skromni obred je bil končan. Množica se je odpravila in krenili smo iz pustinje kamenja, skal in snegov, kakih tri in pol sto metrov navzdol do prijaznega zelenja ob mladi reki, v smrekove in bukove gozde, sredi katerih gnezdi »Aljažev Dom«.

F. S. Copeland.

Vesuvio.

Od vajkada sam obožavala Vatra. U svakom obliku. Kad plane slabašni plamen sitne šibice, ja ga gledam i uživam, promatrajući nestašnu igru boja pa i u ovom malenom opsegu. Kao dijete, znala sam čitave sate promatrati oganj na ognjištu: vatra je prskala in kazivala mi priče tisuć i jedne noći. Znala sam gledati takodjer požar iz neposredne blizine, i gledajući plamen, zaboravila sam na svaku opasnost.

Ako je vatra već u našem običnem svagdanjem životu tako krasna, tako tajinstvena, kakav mora da bude istom onaj požar, koji gori u utrobi zemaljskoj? To me je uvijek zanimalo. Uvijek sam želila, da zavidim u taj pakao: i eto; sad mi je i to sudjeno bilo.

Pošla sam u Italijo jedino zato, da vidim Vezuv. Sve što sam usput pogledala, bilo je sporedno za mene. Muzeje i crkve, sva arhitektonska čudesa Italije gledala sam samo onako mimogrede, nestrpljivo čekajući čas, kad ću spaziti Vezuv.

Jedva čekam, da vidim Tebe, ponosna goro!
Sklopim oči i gledam Tebe — očima duše,
Očima duše, koja Te traži vrućim čeznućem.

Znam: Ti nisi, kao što druge, Ti ih daleko
Natkrilit znadeš božanskom iskrom, što u tebi gori.
Hladne Ti grudi odavaju plamene strasti,
Mirnim pogledom hoćeš da tajiš, što u sebi kriješ!

Al' ja Tebe znadem, poznajem ja Te, goruća goro!....

Bilo je sunčano jutro, kad sam prvi puta opazila Vezuv, dok je vlak jurio iz Rima prama Napulju.

Prepoznala sam ga odmah, na prvi pogled, i to ne samo zbog njegove poznate karakteristične forme, nego najviše po tome, što se je nad njim dizao dim. Dim! Bijeli, svjetlacavi dim! Dim, koji dolazi iz utrobe Zemlje! Tamo je dakle radionica boga Vulkana — tamo mi je poći, čim stignem u Napulj.

I tako sam učinila. Još iste večerit priključila sam se jednom malom društvancu, koje se je spremalo pješke, po noći na Vezuv.

Krenili smo oko 10 sati na večer. Vozili smo se ponajprije tramvajem do Resine: odanle vodi cesta lijevo gore na Vezuv. Bila je tamna noć. Mladi mjesec nije mario za nas, a mi smo imali samo jednu jedinu električnu lampicu. Dosta slabo svijetlo — samo toliko, da ne zabasamo u koju jamu. Markacija nije potrebna na onome putu: pred nama je svjetionik: sam Vezuv. Glomazna crna gromada, a nad njom lebdi crveni dim, kao odsjev dalekog požara. Kadšto se ono crvenkasto svijetlo daleko raširi, čuje se gluha tutnjava, nešto je planulo iza vrha. To su erupcije, u to noćno doba još mističnije nego obično. Mi gledamo požar i slušamo tutnjavu, koja biva sve jača. Nekako nam je čudno pri duši. Svečano a i tjeskobno. Kao da idemo pred samoga Boga.

Cesta je razmjerno dobra sve do opservatorija. Tamo je nestaje. Ide se uskom stazicom kraj tračica Cookove željeznice, po kamenju i oštrom šodru, po lavi i po crnom pepelu. Vrlo neprijatan teren za hodanje. Ali ništa zato! Ja moram gore!

U visini od cca 700 metara je stanica Cookove željeznice. Tamo počima strmina. Staza vodi u serpentinama dalje. I tako smo stigli bez naročitog napora gore, na rub samoga kratera.

Vezuv — Vezuv! Stajali smo tamo na rubu kratera dugo, ne govoreći ništa.

Kao što u kazalištu, kad se zastor naglo digne a pred tobom leži pozornica raskošno rasvijetljena sa hiljadu električkih žarulja, tako da moraš za čas zatvoriti oči: tako mi se je ovdje bez ikakvog prelaza na jedanput pružio prizor — prizor kojega ne ću zaboraviti, dok sam živa.

Vatra! U prvom momentu, zaslijepljena od nenadnog svijetla, nisam mogla drugo razabrati, nego ogroman požar: vidila sam, da plamen udara iz zemlje, da iskre skaču u vis, da si dim i para krči put uz silnu tutnjavu i grmljavinu — evo dakle to je srce Vezuvovo, to je kucanje srca njegovoga!

Dugo smo nepomični gledali taj prizor. Tihi i nepomični. Tako je valjda stajao Mojsije, kad mu se Gospod Bog prikaže u gorućem grmu. Nama se je prikazao u vatri vulkana.

Ja nisam znala, da Vezuv tako intenzivno radi. Ta svi kažu za njega, da miruje, da »spava«. Ako je Vezuv takav, kad sniva, kakav je istom onda, dok se probudi!

Tko hoće vidjeti Vezuv u vsjoj svojoj mistici, taj mora bezuvjetno po noći gore. Po noći on istom razotkriva svoju strašnu ljepotu.

Po malo se gubi mrak. Polagano se diže iz sumraka sunce. Sunce? Sunce danas ne postoji za nas. Jedva što smo rekli: »Sunce izlazi!« pa smo se opet okrenuli prema vulkanu. Kraj Vezuva smo zaboravili čak i Sunce.

Sad smo tek mogli tačnije razgledati okolicu. Bili smo visoko na rubu kratera; pred nama ponor, ogromna crna kotlina kratera. Tu i tamo po koja tanka rupa, kroz koju suklja bijeli dim. Dno je crno i zidovi su crni. Mjestimice vidim naslage

žutoga sumpora. U sredini kotline okruglo brdašce, karakterističnoga oblika. Ovo je dimnjak podzemne kuhinje. Tu je radionica podzemnih sila, tu on rade, tu se one očituju.

Iz dimnjaka neprestano suklja dim. Sad kod danjega svijetla dim je više žučkast i proziran, kao slonova kost. Valja se tromo, poprima fantastične oblike i ostaje onda nad vrhom kao teški oblak: stalni atribut Vezuva.

Dimnjak baca i kompaktnije stvari u vis. U ustanovitim razmacima, kad se približava jača erupcija, čuje se mukla tutnjava, a na jedanput leti masa lave u vis. Vidim komade, gdje se dižu jedno 100 metara visoko. Onda se čuje, kad padnu dole, kao kiša kamenja. Ražarena lava teče nizbrdo, kao nizovi crvenog koralja, dok se pomalo ne ohladi i poprimi crnu boju. Čadjava je brdašce opet veće za jednu naslagu.

Ne znam kako dugo smo bili tamo gore. Svi smo bili kao u okovima. U okovima ljepote i strahote Vezuva.

Meni je bilo, kao da sam vidila Božje lice.

Zagreb, 5. srpnja 1925.

Dr. Gizela Tareza y.

Čez hrib in dol.

Na Velem Polju.

(18. januarja 1925.)

Kvečjemu zapečkarji in pivčkarji še černo pravijo: »Gora ni nora, tist' je nor, ki gre gor.«

Sicer pa ta »pregovor« ne velja več; niti za zimski čas. Za zimo pravzaprav še najmanj. Zimski izleti zahtevajo res težji nahrbtnik, več previdnosti in moči, a bogato, najbogateje poplačajo turista. Treba je le izbrati pravo vreme. In tako vreme, ki ga je bilo preteklo zimo lahko dobiti po naših planinah, sem si izbral za svoj izlet na Velo Polje.

Z menoj je bil 13letni deček; bila je to njegova prva tura, in celo pozimi. Vseh 12 ur hoje je krepko izdržal — Bohinj še ima zdravih dečkov, takih, ki so menda prišli s coklami na svet. — Ko je božje solnce pordečilo gorski venec nad jezerom, sva jo že mahala iz Srednje vasi »gor v'n« (boh. rečenica!) Na Uskovnici nama udari sredi mičnih, zidanih staj močan tobakov duh v nos: Ljudje so v bližini. Res! Koj zagledava zapriseženega lovca s čedro v ustih. Samo kratek pozdrav! Rekel pa ni nič, le z očmi naju je premeril, če nisva morda divja lovca. Ko je videl, da moj cepin nima »petelinov«, nama je želel srečno pot in šli smo vsak po svoje.

Gorko nama je postalo, ko sva stopala koncem Uskovnice v smeri proti Glavi. Še bolj gorko pa meni, ko sem naenkrat začutil, da mi bije nahrbtnik z vso ropotijo po nogah in da steklenice vpijejo, naj počakam. Utrgal se je jermen. Francelj je brž poiskal šivalno pripravo, jaz pa sem med tem poslal pozdrave nazaj v dolino. Zavriskal sem veselo ob pogledu na krasni Bohinj in njegovo ozadje. Take »utrgané« pavze včasih prav pridejo. Še preden sem bil s šivanjem gotov, mi je prinesel fantič šopek trobentic. Radosten sem jih vtaknil za kapo.

Blizu Trstja sva prišla na sneg. Tu sva videla dva gospoda, ki sta bila — na »lovskem plesu« v kraljestvu Zlatorogovem. Bila je menda »maškerada«. Prav

prijetno ni, ako ti maskirani divji lovec vošči »dober dan«. Najbolje je, da mi rečeš: »Bog daj!« in greš lepo tiho dalje.

Ob tem srečanju so fantu padle v glavo divje koze. Pravil mi je, da ima njegov sorodnik mlado žival, ki ni ne domača ovca ne divja koza. Pastir ni dovolj čuval ovac. Ena je zašla med divje kozle: posledica je precej čuden mladičič... Rep je ovčji, parklji kozji, trda volna rjavkasta, oči in glas divji, ušesa pokončna. Pastir je dejal, da je gospodar zelo ponosen na ta prirastek in da ga ne proda za nobeno ceno.

Blizu razpotja (Voje) sva pritrdila dereze, ker je pot na nekem mestu precej polednela in bi po gladkih skalnatih ploščah prehitro prišla na Voje, kamor nisva bila namenjena. Na tem mestu je lansko leto spodrsnilo kravi na potu na Velo Polje. Tudi za ljudi ni nič manj nevarno in kak držaj bi ne bil odveč. Ko sva zavila na desno v dolino Velega Polja, sva bila presenečena: divna zimska slika! Zameti čez 1 m, v ozadju pa očak Triglav s svojim dvorom. — Par sto korakov je šlo dobro. Nato pa vdiranje in vzdigovanje nog prav do Vodnikove kože; to je zabava svoje vrste, če ni predolga.

Vso pot nisva srečala človeka, razun onih dveh »gospodov«. Čudim se, kako samevajo naše kože pozimi. Skozi okno naju je vabila v kočo Vodnikova slika; tudi kuhinja s svojo opravo je bila prav mikavna. Ker pa nisva imela ključa, sva ostala na verandi.

Težak nahrbtnik in hoja v snegu sta me prisilila k počitku. Sezula sva čevlje in bosa ležala na klopi pred vhom. Glavo pa sem skrtil pred solncem, ker mi je bilo pretoplo in nisem mogel drugače zaspati. Zima v januarju 1925! Po kratkem spanju sva začela kuhati. Dereze so prav dobro služile kot podstavke za posodo, v kateri sva topila sneg za čaj. Okrepčana po obedu, sva ogledovala bližnje vrhove ter štela okna na Aleksandrovem Domu.

Fant je najpreje mislil, da je Mišelj vrh (naš Matterhorn) Triglav. Dejtal je, da je »huj« kakor Triglav. Res, ima prav lepe zareze. — Kanjavec se prav nič ni zmenil, da so ga pograbili Italijani. Prav tako veličastno je zrl v božji svet in »confini«, ki mu jih hočejo postaviti na glavo (seveda šele ko bo bolj toplo), se mu zde kakor prhaj na glavi. Ko bo »bolj toplo«, ga bo Triglav malo počesal in s prhajem bodo zleteli tudi »junaki« z glave v — Zadnjico!

Solnce se je nagibaló k počitku. Nabasala sva ter odšla. Mimogrede sva si ogledala še »gospodarska poslopja« kože. Vodnjak zasnežen, mala hišica v redu, le drvarnica je prazna, kar je bolj žalostno za turista, ki ima ključ od kože, pa je brez špirta.

Nazaj gredé sva šla hitreje, ker sva hodila po prejšnjih stopinjah. Vračala sva se po blejski poti, ki pa je močno zasnežena posebno na Jezercih. V tej kotlini sva jo mahnila kar naravnost, — smer Konjščica, — ker naju je lovil že mrak. Na Konjščici je bila že trda noč. Hitela sva in čutil sem, da imam dvoje nog. Skozi gozd sva pazila, da ne bi zašla v Ribnico. Luč sredi samotnega Rudnega Polja naju je vabila v lovsko kočó. G. gozdar naju je prijazno sprejel in nameravala sva tu prenočiti.

Po mali večerji sva bila zopet okrepčana in Francelj je predlagal, da greva naprej do Koprivnika, čeprav je bil že od 4. zjutraj na nogah. Dopoldanska hoja po prisojni bohinjki strani je bila prav pomladanska, brez snega do Trstja. Tu sredi senčnatih gozdov pa je škripal sneg pod nogami, kakor se spodobi za januar. Pa se je kmalu izgubil. Na Goreljeku (1259 m) se je že kadil prah (!) za nama. Čudno, pa vendar res!

Zdi se, da se je s »confini« približalo tudi toplejše podnebje. Če se bo podnebje tako stopnjevalo od zime do zime, bodo kmalu Bohinjci jedli pomaranče domačega pridelka. — —

Ne želimo si pa ne prahu sredi januarja niti pomaranč, še manj pa »confinov« ker

staro velja,

kar novo ne da!

Janko Sicherl.

Obzor. — Društvene vesti.

Dr. Julius Kugy. — Vsi ga po imenu poznamo, tega veleturista v Triglavskem pogorju, pionirja drznih planinskih stez. — »Kugyjeva pot« še dandanašnji, ko je dokaj nadelana, šteje med težke steze, a na »Kugyjev oblač« (Kugyband) se sploh malokdo spušča. A z njegov osebo naše planinstvo nima skoraj nobenega stika več. Zdaj pa pripravlja dr. Kugy izdajo nove knjige, svoje planinske spomine, ki bomo o njih svoječasno poročali. Topot moramo omeniti njegov članek »Triglav«, ki je kot ponatis iz njegove knjige »Aus meinem Bergsteigerleben« izšel v letošnji 8. številki »D. Alpenzeitung«. Članek je krasno ilustriran; poleg 2 splošnih slik Triglava (pogled z Vrat in s Trente) vidimo 3 situacijske slike s plezanja v Triglavski severni steni, slike, kakor jih mi sami o tej glasoviti steni še nimamo.

Članek sam nam kaže dr. Kugyja naravnost kot pesnika-romantika o njegovem ljubljencu Triglavu; ta krasna gora zanj kar živi in njegovo razmerje do nje je nekako osebno, kakor bi živela. »Reklo se je o meni, da Julijske Alpe študiram. Mislim pa, da se je to le tako zdelo; vsaj zavedal se tega nisem. Bila je le globoka želja, da si goro, ki sem se z njo pečal, ogledam od vseh strani, da opazujem in zasledujem vsako njeno potezo do polnega umevanja, da se ponovno vzpnem nanjo, da se veselim novega snidenja, da obnavljam srečo, ki mi jo je nudila prej in si gradim novo srečo. Tako je vzrasla pred menoj gora, kot ostro začrtana, mogočna osebnost, ki me je tem bolj vezala nase, čim bolj sem jo prepoznal. Prav tako čuti tudi narodova duša, ki krsti svoje gore šele, ko je po stoletnem opazovanju njih osebnost in njihov značaj prepoznala točno in resnično. Zato postopajmo s pristnimi in narodnimi imeni s spoštovanjem in ljubeznijo; iščimo jih, ako so se izgubila, in budno čuvajmo, da se ne izpreminjajo samovoljno niti na umeten način nadomeščajo.« Po tem načelu se dr. Kugy tudi ravna; vsa imena navaja v pravilni obliki.

Ta opozoritev za zdaj zadostuj. O dr. Kugyju bomo še govorili. J. T.

Hrvatski Turistički Klub »Sljeme« u Zagrebu. Dne 8. oktobra 1925 održana je I. redovita glavna skupština novoosnovanog H. T. K. »Sljemenac«. Istodobno je na jednodušni zaključak članova bivša podružnica H. P. D. »Sljeme« u Zagrebu likvidirala, te su članovi prešli u novi H. T. K. »Sljeme«. Novi Klub nastavlja rad bivše podružnice, a svrha mu je priredjivati izlete u planine i visoke Alpe, uredjivati i označivati gorske puteve, podizati planinarske kuće i skloništa, propagirati planinarstvo putem poučnih predavanja i štampe, izdavati putopise, knjige planinarskog i turističkog sadržaja i t. d., podržavati čvrste veze sa bratskim slovenskim i srpskim a i ostalim planinarskim društvima u državi, kao i tražiti doticaja sa ostalim slavenskim turističkim organizacijama. Na glavnoj skupščini izabran je ovaj odbor: predsjednik: Vjekoslav Cvetišić,

podpredsjednik: Slavojc Valjavec, tajnik I. Dušan Jakšič, tajnik II. Branimir Gušić, ekonom dr. Vladimir Gupović, odbornici: Franjo Čolnik, dr. Ivan Ištvanović i Zvonko Hohnjec. Nadzorni odbor: Dragan Kosak, Maksim Mandl i dr. Gizela Tarczak.

POSET PLANINSKIH KOČ SPD IZVEN SEZONE.

I. Celo zimo se oskrbujejo: v Kamniških planinah: Turistovska koča v Kamniški Bistrici, Dom na Krvavcu, koča na Veliki Planini; ob Bohinjskem jezeru sta čez zimo odprta hotel Sv. Janez in hotel Zlatorog; prvi ima deset, nova dependanca hotela Zlatorog pa 5 zakurjenih sob na razpolago (z dvema do treh postelj).

Vse druge planinske kočice so zatvorjene in inventar spravljeno v dolino. Njihovo poset pozimi je splošno dopuščen le v spremstvu oskrbnikov, oziroma vodnikov, ki hranijo ključe. Turisti sami ključev ne dobijo; vodnika plačajo po dogovoru. — Aleksandrov Dom pod Triglavom čez zimo sploh ni dostopen, ker sta pokvarjena peč in štedilnik.

II. Dogovorno z Jugoslovanskim Športnim Savezom in športnimi društvi je Slovensko Planinsko Društvo olajšalo pristop v posamezne kočice organiziranim skupinam smučarjev, in to za Erjavčovo kočico na Vršiču, za staro Aljažovo kočico v Vratih (novi Aljažev Dom je čez zimo nepristopen), za Staničevo kočico in Triglavski Dom na Kredarici, za Vodnikovo kočico na Velem Polju, za Kočo pri Triglavskih jezerih in za Spodnjo Kočo na Golici.

Vsaka skupina mora imeti vodjo, ki oglasi izlet in dobi ključ zadevne kočice pri Osrednjem Odboru v Ljubljani. Priglasiti se mora izlet in število izletnikov najkasneje do vsake srede. Ključ se oddajo preko nedelje in se morajo Osrednjemu Odboru vrniti takoj po izletu, najkasneje do prihodnjega torka. Med tem časom se kaki drugi partiji ključ za zadevno kočico ne more dati; morebitni drugi izletniki morajo slediti vodji prvo oglašene skupine; ključ se ne sme nikomur drugemu oddati. Vodja izleta in dotično društvo, katerega člani se izleta udeležijo, prevzamejo odgovornost za vsako škodo in poškodbo, ki bi se v kočici napravila, in za plačilo po društvu določenih pristojbin.

Osebe, ki bodo prevzele vodstvo izletov in dobile ključ, je določilo Slovensko Planinsko Društvo na predlog Sportnega Saveza za celo sezono vnaprej. Vodja izleta mora skrbeti za red in pravilno porabo kočice; njegova dolžnost je, da pri vstopu v kočico ugotovi stanje kočice ter to in vse udeležence izleta vpiše v posebno v kočico razpoložno knjigo. Tam se mora vpisati tudi stanje, v kakršnem se je kočica zapustila. Natančno enako poročilo mora vodja oddati Osrednjemu Odboru obenem z vrnitvijo ključa.

III. Opozorilo! Vse planinske kočice so se opremile z novimi ključi in zatvorile; vstop v nje je torej brez ključa nemogoč. Zato se naj izletniki ne podajajo na ture, ako si niso preskrbeli ključev od dotičnih zavetišč. Vsak nasilni vlom se bode kazensko zasledoval.

V kočah ni postelj in odej, ni nikakih živil, niti kuriva.

Osrednji Odbor SPD.

ALJAŽEVA KAPELICA SV. CIRILA IN METODA V VRATIH.

V proslavo osemdesetega rojstnega dne našega »triglavskega župnika«, duh. svetnika Jakoba Aljaža (6. julija 1925) se je v krogu njegovih ožjih prijateljev in častilcev sklenilo, da se z vso resnostjo podpre njegov dolga leta

skrbno gojeni, a vsled vojske prekinjeni načrt: postaviti v Vratih kapelico slovanskima apostoloma, sv. Cirilu in Metodu, v kojih češčenju se tako lepo skladamo vsi jugoslovanski bratje.

Aljažev klub SPD je prevzel nalogo, da svojemu kumu pomaga uresničiti dolgoletno željo. Prispevke zbira Aljažev klub, Ljubljana, Sv. Petra cesta 80, in g. župnik Jakob Aljaž na Dovjem (pošta Mojstrana, Gorenjsko).

Vse planince, prijatelje planinstva, pristaše stremljenja »kvišku« in domoljube vabimo, da k nameravani zgradbi prispevajo svoj kamenček in omogočijo našemu Aljažu postavitev spomenika z znakom večnosti.

V pojasnilo. Planinski koledar, ki je izšel v Zvezni tiskarni v Ljubljani, ni žepna knjižica, ampak stenski koledar, 19 × 29 cm, tiskan na šestih listih iz kromokartona. Vsak list ima drugo lepo planinsko sliko in dva meseca koledarja. Cena Din 25.—, za člane SPD Din 20.—, ako se naroči pri izdajatelju, A. Höfler, Ljubljana, Wolfova 1.

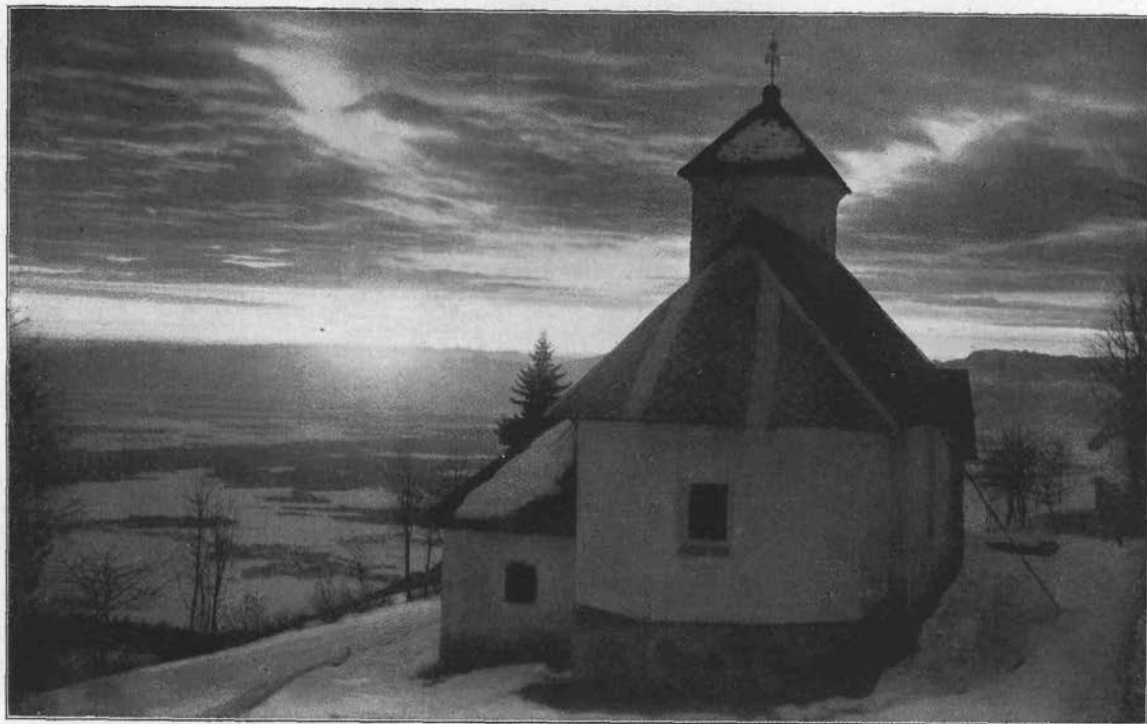
Naše slike. Sv. Ambrož pod Krvavcem. Visoko v gori (1084 m) sameva ta majhna cerkev, zgrajena brez zunanjih okraskov, z debelim zidovjem in nizkim stolpom — pripravna, da se uspešno upira vsem vremenskim silam. S svojo enoličnostjo bi nas drugače malo zanimala. Nam turistom pa je Sv. Ambrož priljubljen kot izletna točka. Koj za cerkvijo je domačija mežnarja »Naceta«, kjer smo že mnogokrat dobili prijazno zavetišče; na drugi strani cerkvice je kapelica, kjer izvira močan izvrsten studenec — pri njem se vsak izletnik okreпча. Razsežen je razgled, ki se nam nudi od tod, kajti cela Gorenjska ravan in Ljubljansko polje leži prosto pod nami.

Sedaj, ko imamo novi Dom na Krvavcu, bo nam pot čez Sv. Ambrož najbolj prikladna; saj se stekajo tukaj poti iz Kamnika, Cerkelj in tudi iz Bistričice, in tukaj bomo imeli dobrodošlo prvo odpočivališče; posebno pozimi, ko je vse okoli v debelem snegu (kakor nam kaže današnja slika), se bomo kaj radi pogreli pri gorki peči »Nacetovi«.

Planinski Vestnik izhaja 12krat na leto. Letna naročnina mu je 40 Din, za inozemstvo 60 Din. Naroča se pri Osrednjem Odboru SPD v Ljubljani in se plača po položnici Osrednjega Odbora. — Uredništvo je v Mariboru; tja se pošiljajo rokopisi za list.

Vsebina: Dr. H. Tuma: Razor (str. 265). — Brunon Rotter: Po nepoznanem Pohorju (str. 269). — † Vladimir Topolovec: V burji in snegu (str. 273). — Dr. Fran Ogrin: V osrčju Kamniških-Savinjskih planin (str. 275). — Brunon Rotter: Čez zimsko Pohorje (str. 278). — Kotiček: Obletnica v Triglavskem pogorju (str. 281). Vesuvio, Dr. g. Tarczay (str. 282). — Čez hrib in dol: Na Velem Polju. Janko Sicherl (str. 284). — Obzor in društvene vesti: Dr. Julius Kugy. Hrvatski Turistički Klub „Sljeme“ u Zagrebu (str. 286). Poset planinskih koč SPD izven sezone. Aljaževa kapelica sv. Cirila in Metoda v Vratih (str. 287). V pojasnilo. — Naše slike: Sv. Ambrož pod Krvavcem.

Urednik dr. Josip Tomiňsek v Mariboru. — Izdaja in zalaga Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani (Osrednji Odbor). — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.

Sv. Ambrož pod Krvavcem

Fof. Ivan Tavčar